

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia „Programu rozwoju pieczy zastępczej Gminy Miasto Szczecin na lata 2013-2015 ”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591; zm.: Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271, Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568, z 2004 r. Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz.1203, Nr 167,poz.1759, z 2005 r. Nr 172, poz.1441, Nr 175, poz.1457, z 2006 r. Nr 17, poz.128, Nr 181, poz.1337, z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz.974, Nr 173, poz.1218, z 2008 r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458, z 2009 r. Nr 52, poz.420, Nr 157, poz.1241, z 2010 r. Nr 28, poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz.675, z 2011 r. Nr 21, poz.113, Nr 117, poz.679, Nr 134, poz.777, Nr 149, poz.887, Nr 217, poz.1281, z 2012 r. poz.567, z 2013 r, poz. 153) i art. 92 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; zm.: Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271, Nr 200, poz.1688, Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 162, poz.1568, z 2004 r. Nr 102, poz.1055, Nr 167,poz.1759, z 2007 r. Nr 173, poz.1218, z 2008 r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458, z 2009 r. Nr 92, poz.753, Nr 157, poz.1241, z 2010 r. Nr 28, poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz.675, z 2011 r. Nr 21, poz.113, Nr 149, poz.887, Nr 217, poz.1281) oraz art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135, zm.: poz. 154), **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Program rozwoju pieczy zastępczej Gminy Miasto Szczecin na lata 2013-2015” w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
Rady Miasta Szczecin
z dnia 2013r.

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
GMINY MIASTO SZCZECIN
NA LATA 2013 – 2015**

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest naturalnym, koniecznym i niezastąpionym środowiskiem życia, rozwoju i wychowania dziecka. Pozbawienie dziecka tego środowiska powoduje w jego rozwoju nieuniknione zaburzenia, dlatego ważne jest, aby piecza zastępcza nie powodowała kolejnych negatywnych skutków dla dziecka, odbywała się w warunkach jak najbardziej zbliżonych do życia rodzinnego, trwała krótko w związku z podejmowaniem intensywnej pracy z rodziną na rzecz jej reintegracji, a jeśli to niemożliwe, to jak najskuteczniej przygotowywała wychowanków do pełnowartościowego samodzielnego życia w społeczeństwie.

Pomimo podejmowanych działań przez różne podmioty zajmujące się udzielaniem pomocy dziecku i jego rodzinie, wiele dzieci potrzebuje zabezpieczenia w formie umieszczenia w całodobowej pieczy zastępczej. Najlepszym rozwiązaniem jest umieszczenie dziecka w dobrze przygotowanej do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka. Jednak kandydatów do prowadzenia tych form wciąż jest niewiele.

Od lat w Mieście Szczecin trwają działania mające na celu podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rodzicielstwa zastępczego, promocji idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej w wypełnianiu ich funkcji. Jednym z głównych założeń tego programu jest pozyskanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym szczególnie zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka. Temu celowi ma służyć między innymi określenie w programie corocznego limitu rodzin zawodowych, powstałych z przekształcenia spełniających warunki wynikające z ustawy rodzin zastępczych niezawodowych. Drugi główny założony do realizacji cel dotyczy stworzenia możliwości udzielenia wszechstronnego wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich umieszczonych.

II. ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE SZCZECIN

Do dnia 31 grudnia 2011 roku zagadnienia dotyczące opieki zastępczej i jej organizacji w powiatach oraz zasad tworzenia miejsc dla dzieci, zasad ich finansowania i trybu postępowania przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, takie jak powiatowe centra pomocy rodzinie czy placówki opiekuńczo-wychowawcze regulowała ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i akty wykonawcze do tej ustawy. Od dnia 1 stycznia 2012 roku w większości swych zapisów weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zmieniła obraz organizacji pieczy zastępczej w powiatach. W związku z obowiązywaniem ww. ustawy wydane zostały nowe akty wykonawcze regulujące pracę jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej w powiatach.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą

wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

W Gminie Miasto Szczecin zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie na podstawie:

- 1) Statutu przyjętego uchwałą Nr XIV/336/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 19 grudnia 2011 roku w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie;
- 2) Zarządzenia Nr 521/11 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 28 października 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Szczecinie;
- 3) Regulaminu Organizacyjnego przyjętego zarządzeniem Nr 89/12 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 28 lutego 2012 roku w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Zgodnie z ww. Regulaminem Organizacyjnym właściwym do realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie jest Dział Pieczy Zastępczej, do którego zadań w szczególności należy podejmowanie działań związanych z pozyskiwaniem kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia i pomocy finansowej dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Głównym zadaniem jest zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym czasowo lub stale opieki rodziców.

III. PIECZA ZASTĘPCZA W GMINIE MIASTO SZCZECIN

1. Rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2013 r.

Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci pozostających pod ich opieką jest zmienna. Spowodowane jest to wieloma czynnikami, m. in. zmianami przepisów prawa, przekształcaniem się form pieczy zastępczej, zwłaszcza zawodowych, przyjmowaniem kolejnych dzieci do rodzin zastępczych, powrotem dzieci do rodzin biologicznych, umieszczeniem dzieci w rodzinach adopcyjnych, w innych rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, osiągnięciem przez dzieci pełnoletności i objęciem ich procesem usamodzielnienia, a także rozwiązaniem rodziny zastępczej z powodu jej niewydolności i umieszczeniem dziecka w całodobowej instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dane statystyczne posiadane przez MOPR w Szczecinie o zmianach liczby rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2013 zawierają poniższe tabele.

Tab. 1. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających zamieszkałych w Mieście Szczecin w latach 2010-2012 - wg stanu na dzień 31 grudnia każdego roku, ze sprawozdań do GUS i danych własnych MOPR

rodzinna forma pieczy zastępczej*	2010			2011			2012		
	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych

			powiatów			powiatów			powiatów
rodzina zastępcza spokrewniona	458	574	28	466	574	26	439	536	26
rodzina zastępcza niespokrewniona	51	61	32	50	64	34	0	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	0	0	121	147	30
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	15	55	2	15	47	2	15	76	2
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	11	44	0	11	35	0	11	63	0
specjalistyczna	2	3	0	2	3	0	2	3	0
wielodzietna	2	8	2	2	9	2	0	0	0
zawodowa	0	0	0	0	0	0	2	10	2
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	524	690	62	531	685	62	575	759	58

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2012 r. znacznie wzrosła liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Przeważająca liczba dzieci znajduje zabezpieczenie w rodzinach zastępczych spokrewnionych. W latach 2010 i 2011 liczba ta utrzymywała się na podobnym poziomie. W związku ze zmianą przepisów prawa w roku 2012 liczba ta uległa zmniejszeniu o 38 dzieci. Rodzinę zastępczą spokrewnioną aktualnie tworzą jedynie wstępni lub rodzeństwo. Pozostali krewni stali się rodzinami zastępczymi niezawodowymi. W roku 2012 w rodzinach zastępczych niezawodowych, tworzonych przez inne osoby niż wstępni lub rodzeństwo, umieszczonych było 147 dzieci. Natomiast znacznie (do 76) wzrosła liczba dzieci umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych, w szczególności w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w związku z obowiązkiem umieszczenia dzieci do 7 roku życia w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Na podobnym poziomie kształtowała się liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Szczecin.

Tab. 2. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających pochodzących z Miasta Szczecin i zamieszkałych na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 - wg stanu na dzień 31 grudnia każdego roku, dane własne MOPR

rodzinna forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
rodzina zastępcza spokrewniona	29	35	28	35	28	35
rodzina zastępcza niespokrewniona	41	58	41	51	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	37	51
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	6	15	10	25	10	23
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0
specjalistyczna	1	2	2	3	2	3
wielodzietna	5	13	8	22	0	0
zawodowa	0	0	0	0	8	20
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	1	3
OGÓLEM	76	108	79	111	76	112

W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do roku 2010 wzrosła liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin, umieszczonych w zawodowych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Natomiast liczba dzieci szczecińskich umieszczonych w pozostałych rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów utrzymuje się na podobnym poziomie. Ogólna liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w roku 2012 wzrosła nieznacznie, tj. o 4 dzieci.

Tab. 3. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających zamieszkałych w Mieście Szczecin - wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

rodzina forma pieczy zastępczej*	2013		
	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych powiatów
rodzina zastępcza spokrewniona	435	519	26
rodzina zastępcza niezawodowa	114	138	30
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	14	71	0
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	11	61	0
specjalistyczna	2	3	0
zawodowa	1	7	0
rodzinny dom dziecka	5	28	2
OGÓLEM	568	756	58

* W tabeli ujęto dane dotyczące rodzinnego domu dziecka prowadzonego na potrzeby Miasta Szczecin w Warnowie w powiecie kamieńskim w wyniku przekształcenia z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w rodzinny dom dziecka.

Tab. 4. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających pochodzących z Miasta Szczecin i zamieszkałych na terenie innych powiatów - wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

rodzina forma pieczy zastępczej	2013	
	liczba rodzin	liczba dzieci
rodzina zastępcza spokrewniona	27	30
rodzina zastępcza niezawodowa	39	57
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	10	23
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0
specjalistyczna	2	3
zawodowa	8	20
rodzinny dom dziecka	1	3
OGÓLEM	77	113

Dane dotyczące funkcjonowania rodzinnych form pieczy zastępczej dla dzieci umieszczonych na terenie Miasta Szczecin i dla dzieci pochodzących ze Szczecina umieszczonych w innych powiatach wskazują na dokonujące się zmiany w formach zabezpieczenia pobytu dzieci. W porównaniu do roku 2012 w pojawiła się nowa forma rodzinnej pieczy zastępczej w postaci rodzinnego domu dziecka. Od 1 stycznia 2013 r.

dla potrzeb Miasta Szczecin utworzonych zostało 5 rodzinnych domów dziecka, w tym 4 powstały w wyniku przekształcenia placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a jeden z przekształcenia zawodowej rodziny zastępczej. W tych formach zabezpieczenie znalazło 28 dzieci, w tym 2 pochodzących z innego powiatu. Natomiast na terenie innego powiatu w roku 2012 w tej formie pieczy zastępczej znalazło opiekę 3 dzieci pochodzących z Miasta Szczecin.

Tab. 5. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających zamieszkałych w Mieście Szczecin w latach 2010-2012 – narastająco, ze sprawozdań do MPiPS

rodzinna forma pieczy zastępczej*	2010			2011			2012		
	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba rodzin	liczba dzieci	w tym z innych powiatów
rodzina zastępcza spokrewniona	569	681	32	560	694	32	495	598	33
rodzina zastępcza niespokrewniona	66	83	37	61	71	40	0	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	0	0	145	171	38
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	15	104	2	15	90	2	15	134	2
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	11	93	0	11	78	0	11	120	0
specjalistyczna	2	3	0	2	3	0	2	3	0
wielodzietna	2	8	2	2	9	2	0	0	0
zawodowa	0	0	0	0	0	0	2	11	2
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	650	868	71	636	855	74	655	903	73

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2012 r. znacznie wzrosła (do 903) liczba dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Przeważająca liczba dzieci znajdowała zabezpieczenie w rodzinach zastępczych spokrewnionych. W roku 2012 w związku ze zmianą przepisów prawa liczba ta uległa zmniejszeniu o 96 dzieci w stosunku do roku 2011. Rodzinę zastępczą spokrewnioną aktualnie tworzą jedynie wstępni lub rodzeństwo. Pozostali krewni stali się rodzinami zastępczymi niezawodowymi. W roku 2012 w rodzinach zastępczych niezawodowych, tworzonych przez inne osoby niż wstępni lub rodzeństwo, przebywało 171 dzieci. Natomiast znacznie (o 44 w porównaniu do roku 2011) wzrosła liczba dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych, w szczególności w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w związku z obowiązkiem umieszczenia

dzieci do 7 roku życia w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Na podobnym poziomie kształtowała się liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Szczecin.

Tab. 6. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających pochodzących z Miasta Szczecin i zamieszkałych na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 – narastająco, dane własne MOPR

rodzinna forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
rodzina zastępcza spokrewniona	33	41	31	40	22	30
rodzina zastępcza niespokrewniona	45	64	43	56	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	50	63
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	7	18	10	26	12	27
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0
Specjalistyczna	1	2	2	3	2	3
Wielodzietna	6	16	8	23	0	0
Zawodowa	0	0	0	0	10	24
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	1	3
OGÓLEM	85	123	84	122	85	123

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Dane dotyczące dzieci pochodzących ze Szczecina przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów wskazują, że liczba ta jest stała, choć dokonały się zmiany w formach zabezpieczenia pobytu dzieci. W roku 2012 w porównaniu do roku 2010 o 9 wzrosła liczba dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych. W 2012 r. pojawiła się nowa forma rodzinnej pieczy zastępczej w postaci rodzinnego domu dziecka, w którym znalazło opiekę 3 dzieci pochodzących z Miasta Szczecin.

„Odpływ” dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2010-2012 obrazuje poniższa tabela.

Tab. 7. Liczba dzieci z rodzin zastępczych, które z różnych powodów opuściły rodziny zastępcze zamieszkałe na terenie Miasta Szczecin w latach 2010-2012, dane własne MOPR

Powód opuszczenia	Liczba dzieci,	Liczba dzieci umieszczonych	Liczba dzieci umieszczonych	Liczba dzieci umieszczonych	Liczba dzieci/osób umieszczonych w	Liczba osób, które opuściły

rodziny zastępczej/ forma pieczy zastępczej*	które powróciły do domu	w rodzinach adopcyjnych	w innych rodzinach zastępczych i placówkach typu rodzinnego	w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej	innych formach opieki, np. w placówce lecniczej, domu pomocy społecznej, domu samotnej matki	rodzinną formę pieczy zastępczej w związku z uzyskaniem pełnoletności, objętych procesem usamodzielnienia
2010						
rodzina zastępcza spokrewniona	12	0	5	2	1	48
rodzina zastępcza niespokrewniona	2	2	0	1	0	5
rodzina zastępcza zawodowa, w tym:	5	26	9	6	1	0
pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego	5	26	9	6	1	0
Ogółem	19	28	14	9	2	53
2011						
rodzina zastępcza spokrewnia	11	1	2	6	0	55
rodzina zastępcza niespokrewniona	2	0	0	0	1	4
rodzina zastępcza zawodowa, w tym:	7	22	2	1	0	0
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	7	22	2	1	0	0
Ogółem	20	23	4	7	1	59
2012						
rodzina zastępcza spokrewniona	15	0	1	5	3	46
rodzina zastępcza niezawodowa	1	1	1	4	4	11
rodzina zastępcza zawodowa, w tym:	13	32	8	4	0	0
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	13	31	8	4	0	0
Ogółem	29	33	10	13	7	57

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

„Przyływ” dzieci do rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tab. 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej zamieszkałych na terenie Miasta Szczecin w latach 2010-2012, dane własne MOPR

rodzinna forma pieczy	2010	2011	2012
-----------------------	------	------	------

zastępczej*	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
rodzina zastępcza spokrewniona	60	69	63	79	49	61
rodzina zastępcza niespokrewniona	10	10	8	9	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	19	23
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	15	41	15	39	15	82
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	11	41	11	39	11	82
Specjalistyczna	0	0	0	0	0	0
Wielodzietna	0	0	0	0	0	0
Zawodowa	0	0	0	0	0	0
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	85	120	86	127	83	166

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Analizując dane dotyczące „przypływu” i „odpływu” dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Miasta Szczecin można zauważyć dużą dynamikę zmian. W roku 2012 znacznie wzrosła liczba dzieci umieszczanych w tych formach (o 46 w porównaniu do roku 2010), w szczególności w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (o 43 w ciągu 3 lat). Natomiast zmniejszyła się liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, co wynikało ze zmiany definicji rodziny zastępczej spokrewnionej i powstania rodzin zastępczych niezawodowych. W zakresie opuszczania przez dzieci rodzinnych form pieczy zastępczej można stwierdzić, że znacznie wzrosła liczba dzieci powracających do domu rodzinnego i umieszczanych w rodzinach adopcyjnych. Niestety wzrosła również liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą i zostały umieszczone w instytucjonalnej formie opieki. Natomiast liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających w związku z osiągnięciem pełnoletniości rodzinną pieczę zastępczą kształtowała się na podobnym poziomie.

Odmianą ale zbliżoną do rodzinnej formy pieczy zastępczej są placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, tzw. Rodzinne Domy Dziecka. Liczbę tych instytucjonalnych form pieczy zastępczej i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2012 wg stanu na dzień 31 grudnia i narastająco przedstawiają poniższe tabele. W placówkach prowadzonych przez Miasto Szczecin nie przebywały dzieci pochodzące z innych powiatów, natomiast dzieci pochodzące z Miasta Szczecin umieszczone były w Wiosce Dziecięcej SOS w Karlinie.

Tab. 9. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego tzw. Rodzinnych Domów Dziecka i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2012 – wg stanu na dzień 31 grudnia, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	12	78	12	81	12	78

* Dane obejmują placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego „Rodzinny Dom Dziecka Nr 11” prowadzoną na potrzeby Miasta Szczecin w Warnowie w powiecie kamieńskim

Tab. 10. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 – wg stanu na dzień 31 grudnia, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	1	8	1	7	1	5

* Dane obejmują placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego w powiecie białogardzkim Wioska Dziecięca SOS w Karlinie

Tab. 11. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego tzw. Rodzinnych Domów Dziecka i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2012 – narastająco, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	12	90	12	94	12	81

* Dane obejmują placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego „Rodzinny Dom Dziecka Nr 11” prowadzoną na potrzeby Miasta Szczecin w Warnowie w powiecie kamieńskim

Tab. 12. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 – narastająco, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	1	9	1	8	1	7

* Dane obejmują placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego w powiecie białogardzkim Wioska Dziecięca SOS w Karlinie

Natomiast stan dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na dzień 31 stycznia 2013 r. przedstawiają poniższe tabele. Zmniejszenie liczby tego typu placówek i dzieci w nich umieszczonych wynika z przekształcenia 4 jednostek w rodzinną formę pieczy zastępczej od dnia 1 stycznia 2013 r.

Tab. 13. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego i dzieci w nich przebywających - wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2013	
	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	8	50

Tab. 14. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 - wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2013	
	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	1	5

*Dane obejmują placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego w powiecie białogardzkim Wioska Dziecięca SOS w Karlinie

Tab. 15. Przyływ dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego tzw. Rodzinnych Domów Dziecka w latach 2010-2012, dane własne MOPR

rodzinną formą pieczy zastępczej*	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	6	10	6	17	3	4

Tab. 16. Odływ dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego tzw. Rodzinnych Domów Dziecka w latach 2010-2012, dane własne MOPR

powód opuszczenia placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
powrót dzieci do domu	1	1	1	1	2	2
umieszczenie dzieci w rodzinach adopcyjnych	3	6	4	7	0	0
umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych	0	0	0	0	0	0
objęcie procesem usamodzielnienia	1	3	1	1	3	3
umieszczenie dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej	0	0	2	2	0	0
OGÓLEM	5	10	8	11	5	5

W latach 2010-2012 Wioskę Dziecięcą SOS w Karlinie funkcjonującą w powiecie białogardzkim jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego z powodu umieszczenia w innych placówkach opuściło 4 wychowanków: w roku 2010 - jedno dziecko, w roku 2011 - jedno dziecko, w roku 2012 – 2 dzieci.

Ponadto w Mieście Szczecin funkcjonowały wielofunkcyjne placówki opiekuńczo-wychowawcze, których liczbę i liczbę dzieci w nich przebywających całodobowo w latach 2010-2012 wg stanu na dzień 31 grudnia i narastająco przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 17. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Szczecin i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2012 – wg stanu na 31 grudnia, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010			2011			2012		
	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów
wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza**	2	208	2	2	202	2	2	192	1

* Przed 2010 r. w Szczecinie funkcjonowały 3 duże placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym 2 socjalizacyjne (dawny Dom Dziecka Nr 1 i Dom Dziecka Nr 2 „Zielony Dwór”) i jedna interwencyjno-socjalizacyjna (Wielofunkcyjna Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” im. K. Maciejewicza). Od 1 stycznia 2010 roku placówki te zostały połączone w jedną Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. K. Maciejewicza z główną siedzibą przy ul. Łabędziej 4. W 2012 r. zmieniła się nazwa ulicy i numer posesji na ul. Wszystkich Świętych 66. Ponadto od 1 września 2009 r. na zlecenie Miasta Szczecin funkcjonowała niepubliczna Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego.

** Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w placówkach funkcjonujących na terenie Miasta Szczecin w latach 2010-2012 uwzględnia dzieci przebywające na mocy zawartych z innymi powiatami porozumień.

Tab. 18. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 – wg stanu na 31 grudnia, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	5	20	6	17	7	16
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego	1	1	0	0	1	1
wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza	4	8	1	3	1	3
regionalna placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	0	1	1	1	1
Ogółem	10	29	8	21	10	21

Tab. 19. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych i dzieci w nich przebywających w latach 2010-2012 – narastająco, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej*	2010			2011			2012		
	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów	liczba placówek	liczba dzieci	w tym z innych powiatów

wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza**	2	435	4	2	376	2	2	296	2
--	---	-----	---	---	-----	---	---	-----	---

* Przed 2010 r. w Szczecinie funkcjonowały 3 duże placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym 2 socjalizacyjne (dawny Dom Dziecka Nr 1 i Dom Dziecka Nr 2 „Zielony Dwór”) i jedna interwencyjno-socjalizacyjna (Wielofunkcyjna Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” im. K. Maciejewicza). Od 1 stycznia 2010 roku placówki te zostały połączone w jedną Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. K. Maciejewicza z główną siedzibą przy ul. Łabędziej 4. W 2012 r. zmieniła się nazwa ulicy i numer posesji na ul. Wszystkich Świętych 66. Ponadto od 1 września 2009 r. na zlecenie Miasta Szczecin funkcjonowała niepubliczna Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego.

** Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w placówkach funkcjonujących na terenie Miasta Szczecin w latach 2010-2012 uwzględnia dzieci przebywające na mocy zawartych z innymi powiatami porozumień.

Tab. 20. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2010-2012 – narastająco, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	6	28	8	29	6	16
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego	1	1	0	0	1	1
wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza	4	8	1	4	1	3
regionalna placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	1	1	1	1	1
Ogółem	12	38	10	34	9	21

Informacje zawarte w powyższych tabelach wskazują na zmniejszającą się liczbę dzieci umieszczanych i przebywających w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na terenie Miasta Szczecin i w placówkach funkcjonujących w innych powiatach. W placówkach na terenie Szczecina, z powodu ograniczonej liczby miejsc i ich wykorzystania dla potrzeb dzieci pochodzących z Miasta Szczecin, nie są umieszczane dzieci z innych powiatów.

Od 1 stycznia 2013 r. zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. K. Maciejewicza z siedzibą przy ul. Wszystkich Świętych 66 przekształciła się w Centrum Opieki nad Dzieckiem im. K. Maciejewicza. W skład Centrum wchodzi: 1 placówka interwencyjna, 1 placówka specjalistyczno-terapeutyczna, 9 placówek socjalizacyjnych. Centrum prowadzi również 3 mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych, które opuściły rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej. Ponadto Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego przekształciła się w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Towarzystwa Salezjańskiego.

Tab. 21. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych i dzieci w nich przebywających całodobowo - wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2013		
	liczba placówek	liczba	w tym z innych

		dzieci	powiatów
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego	1	12	0
Centrum Opieki nad Dzieckiem im. K. Maciejewicza	11	180	1
Ogółem	12	192	1

Tab. 22. Liczba dzieci pochodzących z Miasta Szczecin i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów – wg stanu na dzień 31 stycznia 2013 r., dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2013	
	liczba placówek	liczba dzieci
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	6	15
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego	0	0
wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	3
regionalna placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	1
Ogółem	8	19

Poniższe tabele przedstawiają „przyływ” i „odływ” dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dane wskazują na dużą potrzebę zabezpieczenia instytucjonalnych miejsc dla dzieci w roku 2010 i 2011. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach w roku 2012 uległa znacznemu zmniejszeniu w związku ze zmianą przepisów prawa, która wprowadziła zakaz umieszczania dzieci do 7 roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zauważa się znaczącą liczbę dzieci powracających do domu rodzinnego. Placówki czynią starania o umieszczenie dzieci w rodzinach adopcyjnych i zastępczych, jednak w obliczu liczby dzieci w nich przebywających nie są to wystarczające wskaźniki efektywności. Liczba wychowanków usamodzielnianych opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej w związku z osiągnięciem pełnoletniości pozostawała na podobnym poziomie.

Tab. 23. Przyływ dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2010-2012, dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej	2010		2011		2012	
	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci	liczba placówek	liczba dzieci
wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	117	2	164	2	73

Tab. 24. Odływ dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2010-2012, dane własne MOPR

powód opuszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej	2010		2011		2012	
	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba

	placówek	dzieci	placówek	dzieci	placówek	dzieci
powrót dzieci do domu	2	49	1	50	1	35
umieszczenie dzieci w rodzinach adopcyjnych	1	12	1	12	1	6
umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych	1	10	1	37	1	9
objęcie procesem usamodzielnienia	1	23	1	18	2	23
umieszczenie dzieci w innych placówkach	1	71	1	23	1	1
OGÓŁEM	2	165	1	140	2	74

2. Wydatki związane z pieczą zastępczą

Poniższe dane wskazują na corocznie wzrastające koszty rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Szczecin. Szczególnie widoczny jest wzrost kosztów utrzymania dzieci i wynagrodzeń w zawodowych rodzinach zastępczych. Spowodowane jest to w dużej mierze wzrostem liczby dzieci objętych tą formą pieczy zastępczej oraz wzrostem liczby i wysokości oraz rodzajów świadczeń przysługujących tym rodzinom w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dodatkowo wprowadzone zostały nowe uprawnienia dla zawodowych rodzin zastępczych w postaci zatrudniania osób do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz umieszczania dzieci w rodzinach pomocowych na czas korzystania przez rodzinę zastępczą z przysługującego prawa do wypoczynku, co spowodowało wzrost wydatków na wynagrodzenia. W niewielkim stopniu wzrosły wydatki ponoszone przez Miasto Szczecin na dzieci pochodzące z innych powiatów umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie Szczecina. Wiąże się to z koniecznością ustalania wydatków z innymi powiatami w ramach zawartych porozumień. W 2012 r. według rodzajów rodzinnych form pieczy zastępczej udział wydatków przedstawiał się następująco:

- 58,79% wydatków przeznaczono na rodziny zastępcze spokrewnione,
- 21% wydatków przeznaczono na rodziny zastępcze niezawodowe,
- 20,21% wydatków poniesiono na funkcjonowanie zawodowych rodzin zastępczych.

Tab. 25. Wyplacone świadczenia pieniężne i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zamieszkałych w Mieście Szczecin w latach 2010-2012 – ze sprawozdań do MPiPS

rodzinna forma pieczy zastępczej*	2010			2011			2012		
	l. św.	wydatki ogółem	w tym na dzieci z innych powiatów	l. św.	wydatki ogółem	w tym na dzieci z innych powiatów	l. św.	wydatki ogółem	w tym na dzieci z innych powiatów

rodzina zastępcza spokrewniona	7 327	5 096 520	291 228	7500	5 184 150	297 333	6633	4 720 923	226 094
rodzina zastępcza niespokrewniona	848	686 574	230 381	780	657 552	219 117	0	0	0
rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0	0	0	1 859	1 686 529	330 498
rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym	911	1 303 980	30 634	881	1 250 044	29 795	1 276	1 622 990	40 996
pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego	610	622 928	0	555	542 650	0	879	807 748	0
specjalistyczna	36	39 668	0	37	40 838	0	46	47 836	0
wielodzietna	88	64 466	16 799	109	81 271	15 811	0	0	0
zawodowa	0	0	0	0	0	0	133	124 859	23 314
rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodzina pomocowa, bez wynagrodzeń	0	0	0	0	0	0	32	17 575	0
wynagrodzenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej i dla rodzin pomocowych	177	576 918	13 835	180	585 285	13 984	186	624 972	17 682
OGÓLEM	9 086	7 087 074	552 243	9341	7 091 746	546 245	9 768	8 030 442	597 588

* W 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniły się definicje i rodzaje rodzinnych form pieczy zastępczej. Pojawiły się rodziny zastępcze niezawodowe i rodzinne domy dziecka. W tabeli posłużono się uproszczonym nazewnictwem.

Tab. 26. Wydatki na rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, w których przebywały dzieci pochodzące z Miasta Szczecin w latach 2010-2012 – dane własne WSS UM Szczecin

forma pieczy zastępczej	2010	2011	2012
rodzinna	1 111 574	1 313 188	1 477 627
instytucjonalna	1 452 309	1 472 139	1 267 976
OGÓLEM	2 563 883	2 785 327	2 745 603

Z powyższych danych wynika, że zmniejszyły się wydatki na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie innych powiatów. Wiąże się to z przekształceniami placówek opiekuńczo-wychowawczych, brakiem wolnych miejsc i rosnącym bardzo wysokim kosztem takiej formy opieki. Utrzymuje się natomiast wysoki poziom wydatków na rodzinne formy pieczy zastępczej, w przeważającym stopniu dotyczy to wydatków na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych spokrewnionych ale także niedostatecznych możliwości zabezpieczania dzieci w pieczy rodzinnej w Szczecinie. Wysokość środków na ten cel wydatkowanych corocznie rośnie.

Tab. 27. Wypłacone w 2012 r. świadczenia pieniężne i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta Szczecin - ze sprawozdań do MPiPS

rodzina forma pieczy zastępczej/ rodzaj świadczenia	rodziny zastępcze spokrewnione			rodziny zastępcze niezawodowe			rodziny zastępcze zawodowe			rodziny pomocowe		
	l. św.	wydatki w zł		l. św.	wydatki w zł		l. św.	wydatki w zł		l. św.	wydatki w zł	
		ogółem	w tym dla dzieci z innych powiatów		ogółem	w tym dla dzieci z innych powiatów		ogółem	w tym dla dzieci z innych powiatów		ogółem	w tym dla dzieci z innych powiatów
na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	6 471	4 597 127	222 594	1 780	1 643 500	320 659	843	799 309	21 953	31	17 452	0
dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	67	12 246	0	55	10 806	3 271	72	13 793	0	1	123	0
jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	93	110 550	3 000	24	32 223	6 568	35	45 493	0	0	0	0
na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub inny zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0	0	0	0	0	11	11 230	0	0	0	0
dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	2	1000	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
na utrzymanie lokalu mieszkalnego	x	x	x	0	0	0	97	110 617	1 361	0	0	0
na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	x	x	x	x	x	x	0	0	0	0	0	0
Wynagrodzenie	x	x	x	x	x	x	180	621 814	17 682	6	3 158	0
Ogółem	6 633	4 720 923	226 094	1 859	1 686 529	330 498	1238	1 602 256	40 996	38	20 733	0

Jak wynika z powyższego zestawienia w 2012 r. największe wydatki poniesione zostały na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinach pomocowych (7.057.388 zł, w tym na dzieci pochodzące z terenu innego powiatu, a przebywające w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta Szczecin największe koszty związane były z ich co miesięcznym utrzymaniem - 565.206 zł). Świadczeniem w dużym stopniu wymagającym zabezpieczenia środków w budżecie było świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka. W 2012 roku na świadczenie to wydatkowano 188.266 zł. Kolejnym świadczeniem w wysokim stopniu obciążającym budżet Miasta jest nowe świadczenie na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla zawodowych rodzin zastępczych – środki wykorzystano w wysokości 110.617 zł. 39% wydatków (624.972 zł) poniesiono na wynagrodzenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym dla osób prowadzących te formy, osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich oraz rodzin pomocowych.

3. Formy pomocy świadczone w 2012 r. rodzinom zastępczym w ramach realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

W 2012 r. zatrudnieni w Sekcji ds. Pieczy Zastępczej Działu Pieczy Zastępczej MOPR w Szczecinie 12 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej współpracowało z 606 rodzinami zastępczymi zamieszkującymi na terenie Miasta Szczecin.

W ramach współpracy z rodzinami zastępczymi przygotowanych zostało 1478 planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej, na podstawie których pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przygotowali 158 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 32 oceny rodzin zastępczych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia 51 pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej przebywających w rodzinach zastępczych. Sporządzili wraz z tymi wychowankami i ich opiekunami usamodzielnienia 51 indywidualnych programów usamodzielnienia i 9 weryfikacji tych programów.

Specjaliści zatrudnieni w Sekcji ds. Pieczy Zastępczej, tj. psycholog, pedagog i terapeuta udzielali konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i terapeutycznych dla rodzin zastępczych, dzieci i osób pełnoletnich przebywających w rodzinach zastępczych. Udzielono 99 porad psychologicznych, 158 porad z zakresu poradnictwa rodzinnego. Ponadto udzielono 14 porad prawnych. Łącznie poradnictwem specjalistycznym objętych było 196 rodzin.

W 2012 r. zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego w Szczecinie 114 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umieszczonych w rodzinach zastępczych mieszkających na terenie Miasta Szczecin w celu zakwalifikowania ich do przysposobienia.

W okresie letnim 214 dzieciom z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego zapewniono wyjazd na kolonie letnie organizowane przez organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta Szczecin.

Ponadto zostały przeprowadzone szkolenia dla rodzin zastępczych z zakresu zaburzeń rozwoju u dzieci, w których wzięły udział zainteresowane 44 osoby, w tym 14 z rodzin zawodowych, 10 z rodzin zastępczych niezawodowych i 20 z rodzin zastępczych spokrewnionych.

Realizując zadanie zapewnienia rodzinom zastępczym nawiązania wzajemnego kontaktu, w III kwartale 2012 r. zorganizowano spotkania rodzin zastępczych zawodowych w formie grupy wsparcia. W 3 spotkaniach uczestniczyło 18 osób z 10 zainteresowanych tą formą wsparcia rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Realizując zadania dotyczące kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonano 69 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób chętnych do utworzenia rodziny zastępczej i wydano tyle samo opinii w związku z toczącymi się w Sądach postępowaniami w zakresie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W II półroczu 2012 r. zorganizowano szkolenie pn. „Dziecko w Rodzinie” dla rodzin zastępczych niezawodowych oraz kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz rodzinne domy dziecka. W szkoleniu brało udział 16 osób, w tym 4 osoby nie będące w związku małżeńskim i 6 małżeństw. Szkolenie było dofinansowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 pn. „Szkolenie rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”.

4. Wsparcie udzielane usamodzielnianym wychowankom opuszczającym różne formy pieczy zastępczej w latach 2010-2012

W ramach pomocy w usamodzielnieniu osobom pełnoletnim, pod opieką Działu Pieczy Zastępczej w 2012 roku znajdowało się 242 usamodzielniających się wychowanków w tym: 162 osoby z rodzin zastępczych i 80 osób z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ze 159 osobami usamodzielnionymi z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które usamodzielniały się przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeprowadzono 217 wywiadów środowiskowych i objęto ich pracą socjalną.

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierali 58 pełnoletnich osób, które rozpoczęły proces usamodzielnienia poza rodziną zastępczą. Wspólnie z tymi osobami i opiekunami usamodzielnienia sporządzili 57 indywidualnych programów usamodzielnienia i 66 weryfikacji tych programów.

Specjaliści zatrudnieni w Dziale Pieczy Zastępczej łącznie udzielili 7 konsultacji i porad psychologicznych dla 2 usamodzielnianych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.

W celu rozszerzenia oferty pomocowej w 2012 r. przystąpiono do realizacji „Wehikułu usamodzielnienia” - programu wsparcia skierowanego do usamodzielniającej się młodzieży z różnych form pieczy zastępczej, realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie we współpracy z Fundacją Robinson Crusoe w Warszawie. „Wehikuł Usamodzielnienia” realizowany jest w okresie od października 2012 r. do czerwca 2013 r. Po zakończonej rekrutacji osób do udziału w programie z 45 osób wyłoniła się grupa 25 osób w wieku od 16 do 20 lat. Wśród uczestników projektu było 23 wychowanków z rodzin zastępczych (w tym 2 osoby, które po uzyskaniu pełnoletności opuściły tę formę pieczy zastępczej) i 2 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Liczba uczestników biorących udział w Wehikule Usamodzielnienia w Szczecinie na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 21 osób. Podczas atrakcyjnych zajęć młodzież zdobywa praktyczną wiedzę i umiejętności niezbędne w samodzielnym życiu. Program zapewnia naukę i wsparcie emocjonalne. Młodzież uczestniczy w zajęciach dotyczących: treningu umiejętności społecznych (tj. asertywność, umiejętne radzenie sobie ze stresem), praktycznej nauki ekonomii poprzez gry strategiczne, ćwiczenia symulacyjne, aktywizacji zawodowej (staże), przedsiębiorczości, zdrowia i zdrowego stylu życia, przepisów dotyczących usamodzielnienia. Uczestnicy programu mają możliwość skorzystania z wyjazdowych form warsztatowych, które odbywają się zimą i latem. Dodatkowo podczas programu organizowane są liczne atrakcje dla uczestników np. rajd, zajęcia plenerowe, wyjścia do kina. Zwieńczeniem programu będą Letnie Warsztaty Usamodzielnienia Robinsona tj. wyjazd na obóz w sierpniu 2013 r.

Na 21 miejsc w trzech mieszkaniach chronionych mieszczących się w Szczecinie przy Al. Piastów 5/5, ul. Jana Kazimierza 19c/6 i ul. Chodkiewicza 1/1, prowadzonych przez Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. K. Maciejewicza w Szczecinie w 2012 r. z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało ogółem 33 osoby usamodzielniane, w tym 29 z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 2 osoby z rodzin zastępczych.

Tab. 31. Udzielone świadczenia usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze w latach 2010-2012 - dane własne MOPR

forma pieczy zastępczej/rodzaj świadczenia	placówka opiekuńczo-wychowawcza			rodzina zastępcza		
	liczba	liczba	wydatki	liczba osób	liczba świadczeń	wydatki

	osób	świadczeń	(w złotych)			(w złotych)
2010						
pomoc na kontynuowanie nauki	93	721	352 543	186	1485	727 606
pomoc na usamodzielnienie	25	25	133 407	15	15	65880
pomoc na zagospodarowanie	26	26	125 626	58	58	285 421
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	16	x	x	0	x	x
pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	0	x	x	0	x	x
Ogółem	93	772	611 576	186	1558	1 078 907
2011						
pomoc na kontynuowanie nauki	80	635	311 349	190	1515	738 813
pomoc na usamodzielnienie	22	22	133 407	33	33	171 054
pomoc na zagospodarowanie	33	33	155 693	49	49	233 364
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	25	x	x	2	x	x
pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	6	x	x	4	x	x
Ogółem	80	690	600 449	190	1597	1 143 231
2012						
pomoc na kontynuowanie nauki	80	710	351 424	162	824	732 159
pomoc na usamodzielnienie	8	8	46 128	31	31	128 878
pomoc na zagospodarowanie	16	16	47603	35	35	159 116
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	31	x	x	2	x	x
pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	9	x	x	35	x	x
Ogółem	82	734	445 155	162	890	1 020 153

IV. CELE, DZIAŁANIA I WSKAŹNIKI PROGRAMU

1. Adresaci Programu

W zakresie zadań powiatu dotyczących rozwoju pieczy zastępczej adresatami Programu są:

- 1) dzieci i młodzież przebywająca w pieczy zastępczej,
- 2) rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka,
- 3) pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych, mieszkań chronionych i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 4) osoby zakwalifikowane do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- 5) osoby usamodzielniane z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej,
- 6) opiekunowie usamodzielnienia,
- 7) rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

2. Cele strategiczne i operacyjne Programu, działania zmierzające do ich realizacji oraz wskaźniki osiągnięcia celów

Cele strategiczne		
I	II	III
Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom pozbawionym okresowo lub stale środowiska rodzinnego	Udzielanie wszechstronnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej	Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej w ramach budowanego systemu wsparcia

Cel strategiczny I

Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom pozbawionym okresowo lub stale środowiska rodzinnego

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
<p>1. Określenie w Programie corocznego limitu rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka, w tym:</p> <p>a) rodzin zawodowych powstałych z przekształcenia spełniających warunki wynikające z ustawy rodzin zastępczych niezawodowych – zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,</p> <p>b) rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka tworzonych przez osoby zakwalifikowane do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej – zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>1) Określa się limit rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, w tym:</p> <p>a) limit rodzin zastępczych zawodowych powstałych z przekształcenia funkcjonujących rodzin niezawodowych w roku: 2013 – 1 2014 – 2 2015 – 2</p> <p>b) limit rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka tworzonych przez osoby zakwalifikowane do pełnienia rodzinnej formy pieczy zastępczej w roku: 2013 – 1 2014 – 2 2015 – 3</p> <p>2) Wyrównywanie poziomu wynagrodzeń w rozmaitych formach rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>- liczba utworzonych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka oraz dzieci w nich umieszczonych</p> <p>- liczba kandydatów zakwalifikowanych i przeszkolonych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka</p> <p>- liczba i rodzaj placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz liczba miejsc i dzieci w nich przebywających</p> <p>- liczba i rodzaj rodzinnych form pieczy zastępczej i liczba dzieci w nich przebywających</p> <p>- liczba wydanych skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych</p>
<p>2. Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym szczególnie zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, w celu zmniejszenia liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych i w nich przebywających</p>	<p>1) pozyskiwanie kandydatów na opiekunów zastępczych poprzez organizowanie różnego rodzaju akcji i kampanii społecznych oraz konferencji promujących idee rodzicielstwa zastępczego i współpracę z Mediami w tym zakresie</p> <p>2) prowadzenie procedur kwalifikacyjnych i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka</p> <p>3) wykorzystywanie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację programów i projektów wspierających tworzenie i funkcjonowanie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka</p>	<p>- liczba dzieci umieszczonych w placówkach specjalistycznych na terenie innych powiatów i wydatki poniesione w związku z ich pobytem w tych placówkach</p> <p>- liczba nieletnich matek i dziewcząt w ciąży oraz dzieci umieszczonych w domach samotnych matek i kobiet w ciąży oraz poniesione na ten cel wydatki</p> <p>- liczba zawartych z innymi samorządami porozumień, liczba dzieci umieszczonych na terenie innych samorządów w pieczy zastępczej oraz poniesione wydatki na ten cel</p>
<p>3. Zapewnienie opieki i wychowania w odpowiednio do</p>	<p>1) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu</p>	<p>- wydatki poniesione na</p>

<p>potrzeb dzieci i młodzieży dostosowanych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych formach pieczy zastępczej</p>	<p>socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego oraz Centrum Opieki nad Dzieckiem im. K.Maciejewicza w Szczecinie zapewniającego wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną placówek</p> <p>2) zlecenie organizacjom pozarządowym prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności typu socjalizacyjnego i rodzinnego</p> <p>3) wydawanie skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>4) zawieranie porozumień z innymi samorządami w zakresie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów oraz pokrywanie poniesionych wydatków na te dzieci przez inne samorzady</p> <p>5) poszukiwanie miejsc specjalistycznych dla dzieci i młodzieży z poważnymi problemami zdrowotnymi i współpraca z innymi jednostkami i samorządami w tym zakresie oraz pokrywanie wydatków związanych z zapewnieniem pobytu dzieci w placówkach (np. w zakładach opiekuńczo-leczniczych, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładach rehabilitacji leczniczej, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych)</p> <p>6) poszukiwanie miejsc dla niepełnoletnich dziewcząt w ciąży</p>	<p>funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Szczecin</p> <p>- wydatki poniesione na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka funkcjonujące na potrzeby Miasta Szczecin</p> <p>- liczba osób korzystających ze szkoleń i wsparcia specjalistycznego, liczba przeprowadzonych szkoleń, udzielonych porad i konsultacji, terapii indywidualnych i grupowych</p> <p>- liczba dokonanych ocen dotyczących zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej i liczba dzieci, których te oceny dotyczyły</p> <p>- liczba opracowanych i realizowanych planów pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej we współpracy z asystentami rodzinnymi lub pracownikami socjalnymi, wspierającymi rodziców biologicznych w działaniach mających na celu odzyskanie dzieci</p> <p>- liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych</p> <p>- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych i zakwalifikowanych do przysposobienia</p> <p>- liczba dzieci umieszczonych w rodzinach przysposabiających</p> <p>- liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono</p>
--	--	--

	<p>i niepełnoletnich matek oraz ich dzieci (np. w Domu Samotnej Matki w Karwowie)</p> <p>7) udzielanie stosownego wsparcia finansowego, specjalistycznego i merytorycznego funkcjonującym rodzinnym formom pieczy zastępczej</p> <p>8) tworzenie nowych form rodzinnej pieczy zastępczej w ramach określonego limitu rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka</p>	<p>realizację zadań, liczba osób korzystających z poszczególnych rodzajów wsparcia i poniesione wydatki w tym zakresie</p> <p>- liczba programów i wysokość środków finansowych pozyskanych do realizacji zadań ze źródeł zewnętrznych</p>
<p>4. Zapewnianie pieczy zastępczej dzieciom i młodzieży, po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia wsparcia rodzicom biologicznym w zakresie przywrócenia władzy rodzicielskiej i powrotu dzieci do domu lub umieszczenia w rodzinach przysposabiających</p>	<p>1) ocenianie zasadności dalszego pobytu dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej i podejmowanie właściwych działań, wynikających z tej oceny oraz sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, edukacyjnej i prawnej wychowanków</p> <p>2) współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych z asystentami rodziny lub pracownikami socjalnymi wspierającymi rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w ramach tworzenia i realizacji planów pomocy dzieciom i planów pomocy rodzinom lub kontraktów socjalnych i innych działań zmierzających do powrotu dzieci do domów</p> <p>3) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu ich przysposobienia</p>	

Cel strategiczny II
Udzielanie wszechstronnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
<p>1. Kontynuacja i podwyższenie jakości wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wszystkim rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka funkcjonującym na terenie Miasta Szczecin</p>	<p>1) zwiększenie zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - zgodnie z zapisem w art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jeden koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może mieć pod swoją opieką nie więcej niż 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka, w tym w roku:</p> <p>a) 2013 o dodatkowe 10 etatów (w ramach środków pozyskanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na 2013 r.),</p> <p>b) 2014 o 10 etatów jako kontynuacja zatrudnienia koordynatorów, o których mowa w pkt a (z uwzględnieniem możliwości pozyskania dodatkowych środków ze źródeł zewnętrznych),</p> <p>c) 2015 - zachowanie standardu zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wynikającego z art. 77 ust. 4 ustawy</p> <p>2) zwiększenie zatrudnienia pracowników realizujących zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w tym m.in. dokonywanie ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka oraz ocen osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej, a także prowadzenie postępowań w zakresie kwalifikowania kandydatów do rodzinnych form, w tym w roku:</p> <p>a) 2013 – 0,</p> <p>b) 2014 o 2 etaty,</p>	<p>- liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do liczby rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz osób pełnoletnich, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i zostały objęte procesem usamodzielnienia</p> <p>- liczba opracowanych i realizowanych planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej oraz liczba dzieci i młodzieży, dla których te plany opracowano</p> <p>- liczba zatrudnionych pozostałych pracowników realizujących zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w tym specjalistów</p> <p>- liczba dokonanych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, liczba dokonanych ocen rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka</p> <p>- liczba prowadzonych postępowań w zakresie kwalifikacji na kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych, liczba przeszkolonych i zakwalifikowanych kandydatów oraz wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych</p> <p>- liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na opiekunów zastępczych</p>

	<p>c) 2015 o dodatkowe 2 etaty</p> <p>3) zwiększenie zatrudnienia pracowników realizujących zadania w zakresie przyznawania przysługujących świadczeń, dodatków i wynagrodzeń dla rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym w roku: a) 2013 – 0, b) 2014 o 1 etat, c) 2015 o dodatkowy 1 etat</p> <p>4) organizowanie szkoleń w celu podwyższania umiejętności i wiedzy pracowników MOPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie udzielania wsparcia odpowiedniego do potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p>	<p>- liczba wydanych opinii pedagogiczno-psychologicznych</p> <p>- liczba udzielonych porad i konsultacji indywidualnych, terapii indywidualnych i grupowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz dzieci i pełnoletnich wychowanków w nich przebywających oraz dzieci własnych opiekunów zastępczych</p> <p>- liczba udzielonych porad prawnych dla opiekunów zastępczych i pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz liczba osób z nich korzystających</p> <p>- liczba pracowników realizujących zadania w zakresie przyznawania przysługujących świadczeń, dodatków i wynagrodzeń dla rodzinnych form pieczy zastępczej</p>
<p>2. Kontynuacja i dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego, w tym działań terapeutycznych oraz poradnictwa prawnego dla osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej i dzieci w nich umieszczonych oraz dzieci własnych opiekunów zastępczych, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami</p>	<p>1) prowadzenie poradnictwa i konsultacji indywidualnych dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej, w szczególności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie</p> <p>2) prowadzenie krótkoterwałej terapii indywidualnej i grupowej dla opiekunów zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz dzieci własnych opiekunów zastępczych</p> <p>3) pomoc terapeutyczna i wsparcie młodzieży z rodzinnych form pieczy zastępczej w usamodzielnieniu, poprzez umożliwianie zdobywania praktycznej wiedzy i umiejętności w kształtowaniu</p>	<p>- liczba przeprowadzonych szkoleń dla opiekunów zastępczych i liczba osób w nich uczestniczących</p> <p>- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia i liczba tych grup</p> <p>- liczba opiekunów zastępczych, którzy skorzystali ze wsparcia rodziny pomocowej, liczba umów zawartych z rodzinami pomocowymi i liczba dzieci umieszczonych w rodzinach pomocowych</p> <p>- liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz dzieci w nich umieszczonych, które skorzystały z pomocy</p>

	<p>postaw potrzebnych w samodzielnym życiu</p> <p>4) umożliwianie uzyskania poradnictwa prawnego, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego, przez osoby prowadzące rodzinne formy pieczy zastępczej</p> <p>5) współpraca z innymi podmiotami i organizacjami pozarządowymi udzielającymi wsparcia diagnostycznego, terapeutycznego i rehabilitacyjnego dzieciom i młodzieży umieszczonym w pieczy zastępczej</p>	<p>wolontariuszy i liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadania</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży z rodzinnych form pieczy zastępczych korzystających z różnych form wypoczynku organizowanego przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty oraz kwota poniesionych wydatków w tym zakresie</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży, którym udzielono dofinansowania w związku z ich uczestnictwem</p>
<p>3. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą</p>	<p>1) organizowanie szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji opiekunów zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci, w tym ich potrzeb rozwojowych</p> <p>2) organizowanie szkoleń w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</p> <p>3) organizowanie szkoleń dotyczących profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie</p> <p>4) organizowanie szkoleń w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych</p>	<p>w zorganizowanym wypoczynku oraz kwota wydatkowana na ten cel przez MOPR</p> <p>- liczba udzielonych świadczeń, osób z nich korzystających i wydanych w drodze postępowania decyzji administracyjnych</p> <p>- liczba szkoleń dla pracowników Działu Pieczy Zastępczej MOPR liczba osób w nich uczestniczących</p> <p>- liczba programów i wysokość środków finansowych pozyskanych do realizacji zadań ze źródeł zewnętrznych</p>
<p>4. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych</p>	<p>1) umożliwienie uczestnictwa zainteresowanym rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka w grupach wsparcia, w tym w celu wymiany doświadczeń</p> <p>2) umożliwienie zawodowym rodzinom zastępczym i osobom</p>	

	<p>prowadzącym rodzinne domy dziecka skorzystanie z 30-dniowego wypoczynku poprzez zapewnienie opieki nad powierzonymi im dziećmi w rodzinach pomocowych</p> <p>3) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka w formie umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej w sytuacjach nagłych lub w związku z udziałem w szkoleniach</p>	
5. Organizowanie pomocy wolontariackiej, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi	<p>1) podejmowanie działań związanych z organizowaniem pomocy wolontariackiej dla dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie pomocy w nauce i spędzaniu czasu wolnego</p> <p>2) współpraca pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie z organizacjami pozarządowymi, którym Miasto Szczecin zleci realizację tego zadania i innymi podmiotami w tym zakresie</p>	
6. Przygotowywanie rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka	<p>1) pozyskiwanie informacji i dokumentów dotyczących sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i edukacyjnej dzieci umieszczanych w rodzinnej pieczy zastępczej</p> <p>2) przekazywanie pozyskanych informacji i dokumentów opiekunom zastępczym w celu przygotowania do przyjęcia dziecka i opracowania właściwego planu pomocy</p>	
7. Pomoc w zapewnieniu dzieciom i młodzieży z	1) kierowanie dzieci i młodzieży z rodzinnych form pieczy	

<p>rodzinnych form pieczy zastępczej różnego rodzaju form spędzania wolnego czasu, w tym np. kolonii, obozów i turnusów socjoterapeutycznych, w szczególności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz poprzez udzielanie dofinansowania</p>	<p>zastępczej na wyjazdy wakacyjne organizowane przez organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta Szczecin</p> <p>2) udzielanie dofinansowania do zorganizowanego wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia</p>	
<p>8. Wykorzystywanie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację programów i projektów wspierających tworzenie i funkcjonowanie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.</p>	<p>1) pozyskiwanie środków finansowych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w szczególności na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz na zorganizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka</p>	

Cel strategiczny III

Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnymi i instytucjonalnymi formami pieczy zastępczej w ramach budowanego systemu wsparcia

Cele operacyjne	Działania	Wskaźniki
1. Wsparcie rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w tworzeniu i realizacji planów pomocy dziecku w celu przygotowania wychowanków do samodzielnego życia	1) przygotowywanie i realizacja planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnych formach pieczy zastępczej przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczych we współpracy z opiekunami zastępczymi dzieci i innymi specjalistami	- liczba opracowanych i realizowanych planów pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz liczba dzieci i młodzieży, zawierających działania w zakresie osiągnięcia samodzielności przez wychowanków oraz liczba wychowanków dla których te plany opracowano,
2. Przygotowanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do samodzielności w ramach realizacji planów pomocy dzieciom	1) wypełnianie zaplanowanych działań zawartych w planach pomocy dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przez wychowawców we współpracy z innymi specjalistami i instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi 2) wspieranie dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego w sporządzaniu planów pomocy dziecku przez pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	- liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych i szkoleniowych dla wychowanków instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej, dotyczących zagadnień związanych z procesem usamodzielnienia oraz liczba wychowanków w nich uczestniczących - liczba przeprowadzonych szkoleń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych dotyczących zasad, metod i sposobów wsparcia udzielanego wychowankom i osobom opuszczającym pieczę zastępczą w celu ich życiowego usamodzielnienia, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz liczba pracowników uczestniczących w tych szkoleniach
3. Kontynuacja i podwyższenie jakości udzielanego przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia w zakresie świadomego wyboru przez wychowanków opiekuna usamodzielnienia i przygotowania oraz realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia	1) organizowanie odpowiednio przez pracowników MOPR lub pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych spotkań informacyjnych i szkoleniowych dla wychowanków instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej, dotyczących zagadnień związanych z procesem usamodzielnienia, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i lokalne możliwości uzyskania wsparcia 2) organizowanie szkoleń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników	- liczba przeprowadzonych przez pracowników MOPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych szkoleń dla wybranych przez wychowanków opiekunów usamodzielnienia i liczba osób przeszkolonych

	<p>socjalnych i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych dotyczących zasad, metod i sposobów wsparcia udzielanego wychowankom i osobom opuszczającym pieczę zastępczą w celu ich życiowego usamodzielnienia, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p>	<p>- liczba opiekunów usamodzielnienia zaangażowanych w realizację indywidualnych programów usamodzielnienia poprzez udzielanie pomocy i wsparcia oraz monitorowanie efektów osiąganych przez osoby pełnoletnie objęte procesem usamodzielnienia</p>
<p>4. Udzielanie przez opiekunów usamodzielnienia właściwego wsparcia w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>1) organizowanie szkoleń odpowiednio przez pracowników MOPR lub pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych dla wybranych przez wychowanków opiekunów usamodzielnienia, w zakresie rzetelnego wypełniania zadań i zobowiązań w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia przez wychowanków</p> <p>2) współpraca pracowników MOPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych z opiekunami usamodzielnienia w zakresie udzielanej pomocy i wsparcia oraz monitorowania efektów osiąganych przez osoby pełnoletnie objęte procesem usamodzielnienia</p>	<p>- liczba zatrudnionych pracowników MOPR zajmujących się udzielaniem wsparcia osobom pełnoletnim, które opuściły pieczę zastępczą w stosunku do liczby osób objętych wsparciem</p> <p>- liczba młodzieży i osób pełnoletnich skierowanych i uczestniczących w programach i projektach mających na celu udzielenie wsparcia w uzyskaniu warunków niezbędnych do samodzielnego życia i wypełniania ról społecznych, w tym w celu zdobycia odpowiedniego przygotowania zawodowego, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami</p>
<p>5. Zapewnienie pełnoletnim wychowankom właściwego wsparcia, odpowiednich warunków zamieszkania, pomocy w uzyskaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz w pozyskaniu zatrudnienia we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami</p>	<p>1) zatrudnianie odpowiedniej ilości koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych i specjalistów oraz pracowników zajmujących się realizacją przysługujących osobom usamodzielnianym świadczeń</p> <p>2) organizowanie szkoleń w celu podwyższania umiejętności i wiedzy pracowników MOPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie udzielania odpowiedniego do potrzeb wsparcia dzieciom i młodzieży oraz osobom pełnoletnim w procesie usamodzielnienia</p>	<p>- liczba młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, które skorzystały z pomocy terapeutycznej grupowej i indywidualnej</p> <p>- liczba osób usamodzielnianych, które skorzystały z poradnictwa prawnego i liczba udzielonych porad prawnych</p> <p>- liczba osób, którym przyznano pobyt w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez</p>

	<p>3) umożliwianie młodzieży i osobom pełnoletnim uczestnictwa w programach i projektach mających na celu udzielenie wsparcia w uzyskaniu warunków niezbędnych do samodzielnego życia i wypełniania ról społecznych, w tym w celu zdobycia odpowiedniego przygotowania zawodowego, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami</p> <p>4) organizowanie pomocy terapeutycznej grupowej i indywidualnej dla młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p> <p>5) umożliwianie osobom usamodzielnianym uzyskania poradnictwa prawnego, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego</p> <p>6) umożliwienie zamieszkania w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. K. Maciejewicza w Szczecinie</p> <p>7) udzielanie pomocy w zamieszkaniu w bursie, internacie, akademiku, w pozyskaniu lokalu z zasobów gminy, a także w poszukiwaniu stancji</p> <p>8) udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki i monitorowanie przebiegu procesu kształcenia we współpracy z instytucjami oświatowymi i szkolnictwem wyższym</p> <p>9) udzielanie pomocy na usamodzielnienie</p>	<p>Centrum Opieki nad Dzieckiem im. K. Maciejewicza w Szczecinie, liczba decyzji administracyjnych wydanych w zakresie ustalenia prawa do pobytu i odpłatności za ten pobyt</p> <p>- liczba osób, którym udzielono pomocy w zamieszkaniu w bursie, internacie, akademiku, w pozyskaniu lokalu z zasobów gminy a także w poszukiwaniu stancji</p> <p>- liczba osób, które skorzystały z pomocy na kontynuowanie nauki, liczba wydanych decyzji w tym zakresie, liczba udzielonych świadczeń i kwota wydatków na ten cel</p> <p>- liczba osób, które skorzystały z pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie, liczba wydanych decyzji w tym zakresie, liczba udzielonych świadczeń i kwota wydatków na te cele</p> <p>- liczba osób skierowanych i uczestniczących w stażach zawodowych organizowanych przez PUP lub inne podmioty</p> <p>- liczba osób, które opuściły pieczę zastępczą i wobec których prowadzone były działania monitorujące przebieg ich procesu usamodzielnienia i drogi życiowej we współpracy z organizacjami pozarządowymi, którym zlecono realizację tego zadania</p>
--	--	--

	<p>i zagospodarowanie pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą</p> <p>10) kierowanie do uczestnictwa w stażach zawodowych organizowanych przez PUP lub inne podmioty</p>	
<p>6. Monitorowanie procesu usamodzielnienia pełnoletnich osób, które opuściły pieczę zastępczą, we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p>	<p>1) współpraca pracowników MOPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych z organizacjami pozarządowymi, którym zlecono realizację zadania monitorowania przebiegu procesu usamodzielnienia i drogi życiowej osób pełnoletnich, które opuściły pieczę zastępczą</p>	

Uzasadnienie

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 180 pkt. 1 nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizację 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W załączniku do projektu uchwały zostały zawarte istotne cele rozwoju pieczy zastępczej, zadania oraz wskaźniki do dokonywania oceny skuteczności podejmowanych działań w tym zakresie. Program zawiera również informację i ocenę aktualnego stanu pieczy zastępczej, określa limity zawodowych rodzin zastępczych. Tym samym spełnia wymogi formalne i może być przyjęty w drodze uchwały Rady Miasta Szczecin.